

FRANSIZCA ÖĞREN AVEC TAHSİN

L'Imparfait

Geçmişin Arka Planı

Alışkanlıklar, Tasvirler ve Devam Eden Geçmiş

Bu derste neleri öğreneceksin?

- Imparfait nedir? Neden var? Passé composé'den ne farkı var?
 - Çekim sistemi: nous kökü + tek set ek (istisnasız!)
 - Tek istisna: être (étais, étais, était...)
 - Ne zaman imparfait, ne zaman passé composé?
 - Sinema kuralı: arka plan vs eylem
- Anahtar kelimeler: avant, quand j'étais petit, chaque jour...

fransizcaogren.net

1 Imparfait Nedir? Neden Var?

Passé composé'yi öğrendin — geçmişte olup **bitmiş** eylemleri anlatıyordu: "yedim, gittim, gördüm". Ama geçmişte her şey tek bir eylem değildir. Bazen geçmişi **anlatırsın, tasvir edersin, alışkanlıklardan** bahsedersin.

Türkçede bu farkı hissedersin ama gramer olarak düşünmezsin:

- "Dün yemek yedim." (bitti, tek eylem = **passé composé**)
- "Küçükken her gün süt içerdim." (alışkanlık, tekrar = **imparfait**)
- "Hava güzeldi, güneş parlıyordu." (tasvir, arka plan = **imparfait**)

Sinema kuralı: Bir filmi düşün. **Arka plan** (dekor, hava, ortam, müzik) = **imparfait**. **Olay** (birisi bir şey yaptı, kapı açıldı, telefon çaldı) = **passé composé**. Imparfait sahneyi kurar, passé composé olayı anlatır.

Kodlama: "Imparfait = arka plan resmi. Passé composé = resmin üstündeki hareket."

Imparfait Ne Zaman Kullanılır?

1. **Alışkanlıklar ve tekrarlanan eylemler:** "Her gün okula giderdim", "her akşam kitap okurdum".
→ **Quand j'étais petit, je jouais dans le jardin. — Küçükken bahçede oynardım.**
2. **Tasvir ve betimleme:** "Hava soğuktu", "mutluydum", "ev büyüktü".
→ **Il faisait beau, le ciel était bleu. — Hava güzeldi, gökyüzü maviydi.**
3. **Devam eden eylem (arka plan):** "Yemek yiyordum (ki o sırada telefon çaldı)".
→ **Je mangeais quand le téléphone a sonné. — Yemek yiyordum, telefon çaldı.**

2 Çekim Sistemi: Nous Kökü + Tek Set Ek

Imparfait'in çekim sistemi Fransızcanın **en kolay** çekim sistemlerinden biri. Neden? Çünkü tüm fiiller (bir tek istisna hariç) aynı kuralla çekilir ve ekler **hiç değişmez**.

Formül: Présent'de nous kökü (-ons'u at) + imparfait ekleri

Adım 1: Nous Kökünü Bul

Fiilin présent'deki nous formunu al ve -ons kısmını at. Geriye kalan senin imparfait kökün.

Fiil	Nous (Présent)	-ons at	Imparfait Kökü
parler	nous parlons	→	parl-
finir	nous finissons	→	finiss-
faire	nous faisons	→	fais-

prendre	nous prenons	→	pren-
avoir	nous avons	→	av-
manger	nous mangeons	→	mange-
boire	nous buvons	→	buv-
vouloir	nous voulons	→	voul-
pouvoir	nous pouvons	→	pouv-

Süper kolay: Nous formunu zaten biliyorsun! -ons'u silince imparfait kökünü otomatik buluyorsun. Faire? Nous fais-ons → fais-. Boire? Nous buv-ons → buv-. Bu kural **her fiil** için çalışır — avoir, pouvoir, vouloir dahil!

Adım 2: Imparfait Eklerini Ekle

Ekler **tüm fiiller için aynı** — hiç değişmez, istisna yok:

Kişi	Ek	parler	finir	faire
je	-ais	je parlais	je finissais	je faisais
tu	-ais	tu parlais	tu finissais	tu faisais
il/elle	-ait	il parlait	il finissait	il faisait
nous	-ions	nous parlions	nous finissions	nous faisons
vous	-iez	vous parliez	vous finissiez	vous faisiez
ils/elles	-aient	ils parlaient	ils finissaient	ils faisaient

Okunuş sırrı: Yine aynı durum! je/tu/il/ils formları **aynı okunur**: [parlɛ]. Sadece nous (-ions) ve vous (-iez) farklı ses çıkarır. Yani konuşmada yine sadece 3 farklı ses var. Ve -aient'deki -ent yine sessiz!

Kodlama: Ekler = -ais, -ais, -ait, -ions, -iez, -aient. Hepsinde "ai" sesi var — "ÉÉÉ" diye uzar. "Imparfait = É zamanı."

3 Tek İstisna: Être

Imparfait'te **tek bir istisna** var: **être**. Être'nin nous formu "nous sommes" — ama -ons'u atınca "somm-" olur ki bu imparfait kökü olarak kullanılmaz. Bunun yerine özel kök **ét-** kullanılır:

Kişi	Être (Imparfait)	Türkçe
------	------------------	--------

je	j'étais	...idim / ...dım
tu	tu étais	...idin / ...dın
il/elle	il était	...idi / ...dı
nous	nous étions	...idik / ...dık
vous	vous étiez	...idiniz / ...dınız
ils/elles	ils étaient	...idiler / ...dılar

İyi haber: Bu tek istisna. Başka hiçbir fiilde özel kök yok. Avoir? → nous av-ons → av- → j'avais. Faire? → nous fais-ons → fais- → je faisais. Pouvoir? → nous pouv-ons → pouv- → je pouvais. Hepsini nous kuralıyla çalışır. Sadece être farklı. Bir fiili ezberle, gerisini formülle çöz!

4 Her Gruptan Örnekler

Fiil	Kök	Je	Nous	Ils
parler	parl-	je parlais	nous parlions	ils parlaient
manger	mange-	je mangeais	nous mangions	ils mangeaient
finir	finiss-	je finissais	nous finissions	ils finissaient
avoir	av-	j'avais	nous avions	ils avaient
aller	all-	j'allais	nous allions	ils allaient
prendre	pren-	je prenais	nous prenions	ils prenaient
pouvoir	pouv-	je pouvais	nous pouvions	ils pouvaient
vouloir	voul-	je voulais	nous voulions	ils voulaient
boire	buv-	je buvais	nous buvions	ils buvaient

Dikkat et: **manger** köküne "e" dahil oluyor (mange-) çünkü présent'te nous mange-ons'daki "e" korunuyor. Bu otomatik — nous kökünü al, gerisini düşünme.

5 Imparfait vs Passé Composé

Bu iki zaman arasındaki fark Fransızcanın en kritik konularından biri. İkisi de geçmiş anlatır ama bakış açısı farklı:

	İmparfait	Passé Composé
Ne anlatır?	Arka plan, tasvir, alışkanlık	Tek olay, tamamlanmış eylem
Türkçe his	"-rdım, -yordum, -dı (tasvir)"	"-dım, -tım (eylem)"
Süre	Devam ediyor, bitmemiş	Bitti, tamamlandı
Tekrar	Tekrarlanan (her gün, hep)	Bir kere olan (dün, o gün)
Film benzetmesi	Sahne, dekor, arka plan müziği	Olay, aksiyon, ani hareket
Yapı	Kök + -ais/-ais/-ait/-ions/-iez/-aient	Avoir/être + participe passé

Yan Yana Örnek

→ **Il faisait beau (imparfait — hava güzeldi, arka plan)**
et je suis sorti (passé composé — çıktım, eylem).

Hava güzeldi ve çıktım.

→ **Je mangeais (imparfait — yiyordum, devam ediyordu)**
quand le téléphone a sonné (passé composé — çaldı, ani olay).

Yemek yiyordum, telefon çaldı.

→ **Quand j'étais petit (imparfait — küçüktüm, arka plan),**
j'allais à l'école à pied (imparfait — yürüyerek giderdim, alışkanlık).

Küçükken okula yürüyerek giderdim.

Altın soru: Geçmişteki bir eylemi anlatırken kendine sor: "Bu bir **sahne mi** yoksa bir **olay mı**?"
 Sahne (tasvir, ortam, alışkanlık) = imparfait. Olay (birisi bir şey yaptı, oldu, bitti) = passé composé. Bu soru seni %90 doğru cevaba götürür.

6 Anahtar Kelimeler: Hangi Zamana Yönlendirir?

İmparfait İpuçları	Passé Composé İpuçları
quand j'étais petit — küçükken	hier — dün
chaque jour / tous les jours — her gün	lundi dernier — geçen pazartesi
souvent — sık sık	soudain — aniden
toujours — her zaman	tout à coup — birdenbire
d'habitude — genellikle	un jour — bir gün

avant — eskiden, önceleri	à ce moment-là — o anda
pendant que — ...iken (arka plan)	d'abord / puis / ensuite — önce/sonra

Bu anahtar kelimeler her zaman kesin bir kural değil ama çok güçlü ipuçları. "Chaque jour" görüyorsan büyük ihtimalle imparfait. "Soudain" görüyorsan kesinlikle passé composé.

7 Türk Öğrencilerin Hataları

YANLIŞ: Quand j'étais petit, j'ai joué dans le jardin.

DOĞRU: Quand j'étais petit, je jouais dans le jardin.

Neden: "Küçükken" + "oynadım" = alışkanlık, tekrarlanan eylem → imparfait.

YANLIŞ: Hier, il faisait beau et je sortais.

DOĞRU: Hier, il faisait beau et je suis sorti.

Neden: Hava güzeldi (tasvir=imparfait) VE çıktım (tek eylem=passé composé).

YANLIŞ: Je étais content. (élision yok!)

DOĞRU: J'étais content. (je + ünlü = j')

Neden: "Étais" ünlüyle başlar → je → j'. Élision kuralı zorunlu.

YANLIŞ: Nous faisonsais du sport.

DOĞRU: Nous faisons du sport. (kök = fais- + ek = -ions)

Neden: Présent formunu değil, kökü al. Nous fais-ons → kök = fais- → fais + ions.

8 3 Adımlık Imparfait Sistemi

Adım 1: Fiilin présent nous formunu hatırla (nous parl-ons, nous finiss-ons...)

Adım 2: -ons kısmını at → kökü bul (parl-, finiss-, fais-, av-...)

Adım 3: Imparfait ekini getir: -ais, -ais, -ait, -ions, -iez, -aient.

İstisna: être → kök = ét- (nous sommes kuralı geçerli değil).

Örnek: "ils / boire / du café (alışkanlık)"

- Boire → nous buv-ons → kök = buv-
- ils → ek = -aient
- buv + aient = **Ils buvaient du café.** (Kahve içerlerdi.)

9 Mini Metin: Çocukluğum

Quand j'étais petit, j'habitais à Ankara avec ma famille. Mon père travaillait dans un bureau et ma mère était professeur. Chaque matin, je me levais à sept heures. Je

prenais mon petit déjeuner et j'allais à l'école à pied. Mes amis et moi, nous jouions dans la cour pendant la récréation. Le soir, je faisais mes devoirs et je regardais la télévision. J'aimais beaucoup les dessins animés ! Le week-end, nous allions chez mes grands-parents. Ma grand-mère faisait toujours des gâteaux délicieux.

Küçükken Ankara'da ailemle oturuyordum. Babam bir ofiste çalışıyordu, annem öğretmendi. Her sabah yedide kalkardım. Kahvaltımı yapar ve okula yürüyerek giderdim. Arkadaşlarım ve ben teneffüste avluda oynardık. Akşam ödevlerimi yapar ve televizyon izlerdim. Çizgi filmleri çok severdim! Hafta sonu büyükanne ve büyükbabama giderdik. Büyükannem hep lezzetli pastalar yapardı.

Dikkat: Bu metnin tamamı imparfait çünkü **hepsi alışkanlık ve tasvir**. Hiçbir tek seferlik olay yok — hep "her gün", "hep", "genellikle" yapılan şeyler. Eğer "bir gün" veya "aniden" gibi bir olay girseydi, o cümle passé composé olurdu.

10 Mini Özet

Imparfait = geçmişin arka planı. Alışkanlık, tasvir, devam eden eylem.

Formül: nous kökü (-ons at) + -ais, -ais, -ait, -ions, -iez, -aient.

Tek istisna: être → kök = ét- (j'étais, tu étais, il était...).

Tüm diğer fiiller (avoir, faire, pouvoir, boire...) nous kuralıyla çalışır.

Sinema kuralı: arka plan = imparfait, olay = passé composé.

Anahtar kelimeler: "quand j'étais petit, chaque jour, souvent" → imparfait.

je/tu/il/ils okunuşu aynı [parle]. Sadece nous (-ions) ve vous (-iez) farklı.